Către reducerea decalajului de TVA: CESOP, o nouă raportare fiscală cerută procesatorilor de plăți din 2024

Autori:

- ***Florina Parîng, Director, Taxe indirecte, EY România***
- ***Oana Popescu, Manager, Taxe indirecte, EY România***

Procesatorii de plăți din România trebuie să se alinieze, începând cu 1 ianuarie 2024, obligației instituite la nivel european de a monitoriza și raporta trimestrial informații cu privire la plăți transfrontaliere. Este vorba despre o nouă raportare la nivelul UE, pentru care datele vor fi transmise, la nivel de tranzacție, în format electronic de tip XML.

Rolul principal al acestei noi raportări, denumită „Sistemul Electronic Central de Informații de Plată – CESOP” (din denumirea în engleză *Central Electronic System of Payment Information*) este acela de a combate frauda de TVA în comerțul electronic, o zonă tradițional cu risc de pierdere a veniturilor din TVA. Astfel, informațiile transmise de furnizorii serviciilor de plată se vor centraliza în baza de date europeană CESOP, unde vor fi analizate de experți antifraudă.

Cu alte cuvinte, furnizorii serviciilor de plată vor lua parte la efortul autorităților fiscale de combatere a evaziunii fiscale şi fraudei în comerțul online, prin comunicarea unor informații relevante care să contribuie la monitorizarea şi identificarea activităților neimpozitate.

Care sunt condițiile care conduc la obligația de raportare?

Pentru a monitoriza și verifica acele tranzacții de plată care pot indica o activitate economică materială (ce ar putea fi asociată unei pierderi din TVA la bugetul de stat), legiuitorul european a stabilit o serie de criterii ce conduc la obligația de raportare:

- plătitorul se află în Uniunea Europeană;
- plata este transfrontalieră (plătitorul se află într-un stat membru, iar beneficiarul se află fie într-un alt stat membru UE, fie într-o țară terță);
- mai mult de 25 de plăți au fost procesate către un beneficiar în acelaşi trimestru calendaristic.

Cine are obligația de a raporta? Ca regulă, obligația de raportare îi revine furnizorului de servicii de plată al beneficiarului. Totuși, dacă acest furnizor de servicii de plată se află într-o țară terță, obligația de raportare îi revine furnizorului de servicii de plată al plătitorului.

Așadar, pentru o raportare corectă, este critic pentru furnizorii de servicii de plată din România să monitorizeze condițiile care declanșează obligația de raportare, inclusiv pragul de 25 de plăți, să raporteze datele necesare, dacă beneficiarii din România primesc plăți din alte state membre sau în cazul în care procesează plăți în numele plătitorului din România către beneficiari stabiliți într-o țară terță.

Care sunt entitățile vizate?

Am putea spune simplu, procesatorii de plăți, dar pentru o mai bună identificare este important să le enumerăm: instituțiile de credit – bănci, IFN-uri, leasing, instituțiile emitente de monedă electronică, instituțiile de plată, instituțiile de virament poștal care prestează servicii de plată. În practică, băncile, furnizorii de scheme de plată cu cardul, precum și platformele și piețele online care dețin fonduri pe seama clienților lor vor fi, cel mai probabil, cei mai afectați de

noile reguli.

Subliniem faptul că furnizorii de servicii de plată care procesează anual tranzacții de plată mai mici de 3 milioane euro intră și ei în sfera raportării CESOP.

Termene de raportare și tipul de date raportate

Potrivit regulilor instituite la nivel european pentru CESOP, raportarea va avea loc trimestrial, începând cu luna ianuarie 2024, până cel târziu la sfârșitul lunii care urmează trimestrului calendaristic. Astfel, pentru primul trimestru din 2024 datele trebuie transmise autorităților din România până cel târziu la 30 aprilie 2024.

Informațiile care trebuie raportate la nivel de tranzacție sunt, printre altele, codul BIC, informații despre beneficiarul plății, informații despre plată sau restituirea plății precum şi informații despre locul unde se află plătitorul.

Pașii necesari pentru a vă pregăti pentru raportarea CESOP?

Obligația de raportare CESOP este prevăzută de Directiva Europeană 2020/284, ce ar trebui transpusă în legislația națională până la finalul acestui an, cu intrare în vigoare la 1 ianuarie 2024.

Având în vedere termenele scurte de raportare și faptul că noua obligație va intra în vigoare în doar câteva luni, recomandarea noastră este ca procesatorii de plăți care intră în sfera raportării CESOP să inițieze deja pregătirile în acest sens.

Pentru o raportare corectă și în timp util, în anticiparea proiectului legislativ de implementare a Directivei europene, procesatorii de plăți ar trebui să inițieze în mod pro-activ demersurile de implementare, pentru a se asigura că la începutul anului viitor cunosc și sunt pregătiți să raporteze

conform cerințelor, fiind necesar să:

- înțeleagă ce presupun noile cerințe și să-și instruiască personalul în ceea ce privește raportarea CESOP;
- identifice toate plățile și tranzacțiile care intră în scopul raportării, inclusiv să poată determina condițiile care declanșează raportarea;
- evalueze calitatea datelor, mai specific dacă datele necesare pentru raportare sunt disponibile, sunt colectate într-un mod consistent pentru toate tranzacțiile, sunt complete și corecte;
- ajusteze sistemele ERP sau să găsească soluţii pentru a putea extrage datele necesare și să le raporteze în formatul XML;
- creeze proceduri de control pentru a revizui acuratețea datelor înainte de a trimite fișierul XML autorităților fiscale.

Ianuarie 2024 este la un pas distanță, dacă ne gândim ce înseamnă pregătirea pentru o raportare fiscală la nivel de tranzacție. Recomandăm tuturor agenţilor economici care procesează plăți din România să iniţieze analiza necesară pentru a identifica în ce măsură le este incidentă noua raportare şi cum să se pregătească pentru a putea raporta CESOP din 2024.